

Elävä musiikki kuuluu tulevaisuuden kulttuuri- ja elinkeinopolitiikassa

Elävä musiikki – klubit, keikkapaikat, festivaalit, konsertit ja konserttitalit ovat keskeinen osa suomalaista kulttuuria. Ne ovat matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa, jonka äärelle on helppo tulla. Elävän musiikin toimijat luovat elinkeinoja ja ovat vaikuttavia tapahtumateollisuuden tekijöitä. Ala on merkittävä työllistäjä muiden kulttuuri- ja tapahtuma-alojen joukossa.

LiveFIN ry on suomalaisen elävän musiikin vapaan kentän edunvalvontajärjestö. LiveFIN edustaa musiikkitapahtumien järjestäjiä, klubeja ja keikkapaikkoja, konsertti- ja kulttuuritaloja, rytmimusiikkifestivaaleja sekä elävän musiikin välittäjäporrasta – ohjelmatoimistoja, agentteja ja managereja. Yhdistyksellä on yli 70 jäsentä.

LiveFIN ry:n ja elävän musiikin alan tavoitteet kulttuuripoliittiseen selontekoon sekä tulevaisuuskuva 2040-luvulle:

Kulttuurin ja elävän musiikin julkinen rahoitus

- Musiikkitapahtumat ovat elinkeino ja se ei asetu esteeksi julkiselle rahoitukselle.
- Kulttuurin tuista vähintään kolmannes myönnetään uusille avauksille ja tuoreille tekijöille. Tuessa voidaan huomioida myös jo vakiintuneiden toimijoiden uudet toimintamallit. Uusia ideoita ja kokeiluja tuetaan muutaman vuoden ajan starttirahan tapaisella järjestelmällä, minkä jälkeen toimijalla itsellään on mahdollisuus arvioida toimintansa elinkelpoisuutta ja jatkaa toimintaansa omaehtoisesti.
- Kulttuurin tuet kannustavat yhteistyöhön. Erityisesti eri kulttuurin lajien ja toimialojen väliset yhteistyöt, jotka lisäävät resurssiviisautta ja tiivistävät tekemisen hallinnollista tehokkuutta ovat etusijalla julkisen rahoituksen saajina.
- Kulttuurin julkinen rahoitus vahvistuu ja sen jakoperusteet muuttuvat kentän mukana. Elävän musiikin alan toiminta on dynaamisempaa kuin koskaan, joten julkisen rahoituksen mekanismien on muututtava siinä mukana. Erilaisten tukimuotojen hakemisen aikatauluihin ja käytänteisiin tulee lisää joustavuutta ja jakoperusteisiin läpinäkyvyyttä. Markkinaehtoisuus ei asetu esteeksi tuen saamiselle, eikä myöskään sille, minkä voi tunnustaa taiteeksi ja kulttuuriksi. Erilaisten kulttuuritapahtumia järjestävien organisaatioiden mahdollisuudet hakea julkista rahoitusta ovat yhdenvertaisia organisaatiomuodosta riippumatta. Menestyksestä ei rangaista, vaan julkinen rahoitus tukee myös elinkelpoista ja nousujohteista kulttuuri- ja elinkeinotoimintaa.
- Kulttuurin julkinen rahoitus ei rajoitu ainoastaan yhteen ministeriöön, vaan mahdollisuudet ministeriöiden väliseen yhteistyöhön on otettu täysimääräisesti käyttöön. Niin kutsuttuja väliinputoajia ei ole.

Hallinto ja elävän musiikin tapahtumien sääntely

- Viranomaisyhteistyö on mutkatonta ja esteet sujuvien lupaprosessien tieltä on poistettu. Viranomaiset ymmärtävät laajasti musiikkitapahtumien järjestämisen ominaispiirteet ja niihin kohdistuva sääntely on tarkoituksenmukaista sekä turvallisuutta ja toiminnan sujuvuutta tosiasiallisesti edistävää.
- Uusi aluehallinto on keskittänyt palvelunsa siten, että musiikkitapahtumien järjestäjien kohtelu tapahtuu valtakunnallisesti yhteisten periaatteiden mukaisesti ja yhdenvertaisesti sekä tapahtumajärjestäjiä ammattitaitoisesti palvellen.
- Tapahtuma-ala ja musiikkitapahtumat sen osana tunnistetaan lainsäädännössä omana toimialana ja elinkeinona. Ammattimaista tapahtumajärjestämistä säädellään omalla lainsäädännöllä ja myös muualla lainsäädännössä ala ja sen erityispiirteet tunnistetaan. Tilastot ja toimialaluokitus tuottavat tapahtuma-alaa koskevaa tietoa, joka auttaa

alaa koskevien toimenpiteiden arvioinnissa ja valinnassa. Musiikkitapahtumilla ja koko tapahtuma-alalla sekä sen toimintaedellytyksillä on merkittävä rooli suomalaisessa elinkeinopolitiikassa.

- Musiikki-, kulttuuri- ja tapahtuma-alan keskeisistä edustajista ja ministeriöistä on perustettu hallinnonalojen rajat ylittävä toimielin, joka keskittyy kulttuuri- ja tapahtuma-alojen toiminnan edistämiseen. Toimielin neuvottelee, tekee aloitteita, linjauksia ja seurantaa ja varmistaa kulttuuri- ja tapahtuma-alojen asemaa poikkihallinnollisesti. Toiminta on varmistettu riittävin määrärahoihin.

Musiikin kansainvälisyys

- Musiikin kansainvälisyyttä tuetaan yhtä vahvasti kuin muitakin kansainvälisyydestä ponnistavia ventialoja.
- Musiikin kansainvälisyys Suomessa käsitetään laajemmin kuin pelkän musiikkiviennin käsitteen kautta. Kansainvälisyys voi tapahtua myös Suomessa.
- Elävän musiikin tapahtumat tunnistetaan kansainvälisyyden alustoina. Suomessa on kansainvälisesti kiinnostava ja kilpailukykyinen elävän musiikin tapahtuma-ala, joka tarjoaa monenlaisille ihmisille eri taustoista kiinnostavia ja monimuotoisia sisältöjä. Musiikkitapahtumien kansainvälisyyden tukeminen on myös sisältöjen, osaamisen ja hyvien käytänteiden tuomista Suomeen.
- Musiikin kansainvälisyys merkitsee myös kulttuurisen moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämistä Suomessa.

Musiikkitapahtumien saavutettavuus

- Elävän musiikin yleisötyön kehittämistä tuetaan. Tuki ulottuu laajasti erilaisiin ja erikokoisiin toimijoihin. Yleisötyön kehittämällä tarkoitetaan esimerkiksi osallistavaa kulttuuritoimintaa tai toimia, jotka edistävät tietyn kävijäkunnan vakiinnuttamista. Onnistumisen avaimet on niillä, jotka tuntevat omat yleisönsä ja löytävät myös uusia yleisöjä. Elävän musiikin tapahtumat saavuttavat sellaisiakin yleisöjä, joita muu kulttuuri ei välttämättä tavoita. Esimerkiksi nuorille keikoilla käyminen on matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa, joka luo perustaa myös muunlaisen kulttuurin löytämiselle ja syventää kävijän suhdetta kulttuuriin.
- Elävän musiikin alan osaamisen kehittämistä tuetaan. Niinpä alalla korostuu vahva osaaminen kestävän kehityksen eri osa-alueilla. Elävän musiikin alan työtiimit ovat paitsi osaavia, myös monimuotoisia. Monimuotoiset tiimit takaavat erilaisten näkökulmien syntyminen ja siten myös erilaisten yleisöjen tavoittamisen. Lisäksi vapaaehtoisuus elävän musiikin alalla mahdollistetaan, eikä sen esteenä ole epätarkoituksenmukaista sääntelyä. Vapaaehtoistyö tarjoaa vapaaehtoisille mahdollisuuden toteuttaa itseään sekä vahvistaa omaa rooliaan yhteisöissä ja yhteiskunnassa.
- Maantieteellinen yhdenvertaisuus kulttuurille taataan ja varmistetaan, että myös muissa kuin suurissa kaupungeissa on elävän musiikin tapahtumia ja kulttuuritarjontaa. Näin edistetään kulttuurista monimuotoisuutta ja saavutettavuutta.

Kestävä elävän musiikin ala

- Elävän musiikin alalla tiedetään, mitkä ovat ne tosiasialliset toimenpiteet, joilla ala voi tukea Pariisin ilmastopimuksen tavoitteita. Elävän musiikin ala on valjastettu vaikuttavaksi osaksi yhteiskuntaa kestävän kehityksen edistäjänä.
- Elävän musiikin toimiala on varautunut ilmastonmuutoksen aiheuttamiin ilmiöihin ja ekologisiin kriisitilanteisiin. Varautuminen tapahtuu yhteistyössä valtionhallinnon ja julkisen sektorin kanssa.
- Ekologisesti kestäviä toimintamalleja, hankkeita ja verkostoja kehitetään, sillä tapahtumat ovat otollisia ympäristöjä uusien innovaatioiden testaamiseen suurien yleisöjensä ja tavoitavuutensa vuoksi. Julkinen sektori tukee erityisesti uusia innovaatioita, jotka lujittavat vaikuttavaa, monialaista ja pitkäjänteisen työtä ekologisesti kestävän elävän musiikin alan edistämiseksi.
- Elävän musiikin alan toiminnan peruselementin – kiertueiden tekemisen ekologisuutta tuetaan tehokkaasti. Alalla tunnustetaan kiertueiden vaikutukset kestävän kehityksen tavoitteisiin ja on olemassa kiertuetukimalli ekologisesti kestävimille kiertueille, jotka elävöittävät myös alueellisesti muuttotappiokuntien kulttuuritoimintaa.

Suomessa järjestettävät rytmimusiikkitapahtumat tavoittavat lähes 10 miljoonaa kävijää vuosittain. Koronapandemia vaikutti oleellisesti kävijämääriin, mutta pandemian jälkeen elävän musiikin ystävät ovat taas löytäneet musiikkitapahtumien pariin. Vuonna 2022 elävän musiikin tapahtumissa käytiin lähes 7,5 miljoonaa kertaa¹, vaikka koko toimintavuosi ei suinkaan ollut koronarajoituksista vapaa.

ELÄVÄ MUSIIKKI LUKUINA VUOSITTAIN:²³

400 rytmimusiikkifestivaalia
300 keikkapaikkaa
170 tanssilavaa
100 ohjelmatoimistoa ja agenttuuria
60 manageriyhtiötä

10 miljoonaa käyntiä

30 000 esiintyvää musiikin esittäjää ja tekijää
44 000 keikkaa
20 000 vakituista ja jopa 200 000 keikkaluontoista työntekijää joka vuosi (alihankintaketjussa ja koko tapahtumateollisuudessa)

Liikevaihto lähes puoli miljardia euroa.

¹ LiveFIN ry 2024. Elävän musiikin toimialatutkimus 2022.

² LiveFIN ry 2020. Elävän musiikin yksityissektorin tunnuslukuja 2019.

³ Tapahtumateollisuus ry 2022. Mitä on tapahtumateollisuus?